

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen avustuskäytännöt ja yhteistyö järjestöjen kanssa

Hyvinvointialueen järjestöyhteistyön hyvät käytännöt 30.5.2024

Heini Maijanen, järjestö- ja kumppanuusasiantuntija



ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Etelä-Karjalan järjestökenttä 2023

Sote-yhdistyksiä ja sote-säätiöitä yhteensä **218**

Sote-järjestöt:	Yhdistyksiä	Säätiöitä
Imatra	43	2
Lappeenranta	109	3
Lemi	5	1
Luumäki	11	
Parikkala	10	
Rautjärvi	12	
Ruokolahti	9	
Savitaipale	6	
Taipalsaari	7	
Yhteensä	212	6

Yhdistykset: PRH yhdistysrekisterin sote-yhdistykset + SPR paikallisosastot ja piirit. Säätiöt: PRH säätiörekisterin sote-säätiöt.

Järjestömuotoiset palveluntuottajat

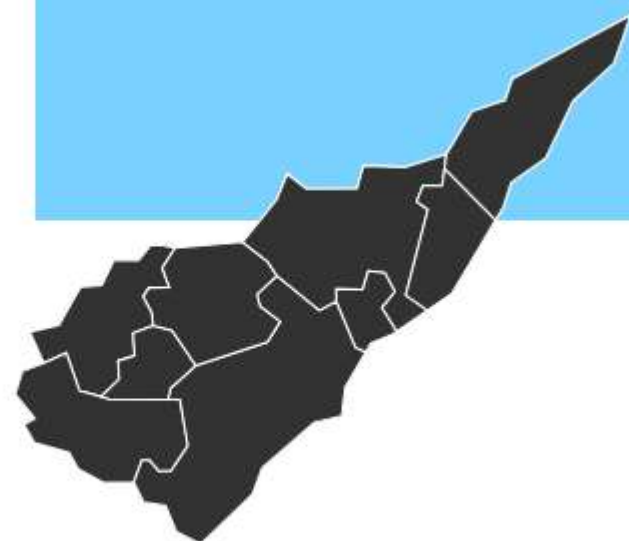
Terveyspalvelut
5 järjestöä
5 toimintayksikköä

Sosiaali- ja
varhaiskasvatuspalvelut
23 järjestöä
37 toimintayksikköä

Valvira: Yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat

Kaikkien alojen yhdistyksiä yhteensä **2510**

Kaikkien alojen säätiöitä yhteensä **35**



Järjestöjen sote-muutostuki



Etelä-Karjala järjestöyhteistyön toimintaympäristö

MAAKUNTALIITTO

- Jäsen Kumppanuuspöydässä
- Kulttuuriryöryhmä

KUNNAT

Järjestöyhteistyö:
tila-, tapahtuma- ja avustusyhteistyö
Jäsenet Kumppanuuspöydässä

HYVINVOINTIALUE

Osallisuus- ja demokratiajohtokunta

Maakunnallinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä

- Ehkäisevän päihdetyön tarjonta ja kysyntä (Pakka)
- Elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta
- Ravitsemusryöryhmä
- Kulttuuriryöryhmä
- Maakunnallinen ikäverkosto
- Lape -yhteistyöryhmä

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Nuorisovaltuusto

ETELÄ-KARJALAN YHDISTYKSET

Kumppanuuspöytä

Järjestöjen verkostot:

- Hyvinvointijärjestöt
- Perhejärjestöt
- Mielenterveys ja päihdetoimijat
- Ikääntyvät
- Työllisyystoimijat
- Monikulttuurisuustoimijat
- Kulttuuritoimijat
- Vapaaehtoistoimijat

Järjestöpäivä

Lähellä.fi

OLKA-toiminta



Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategian järjestöyhteistyö päälinjaukset

Kehitämme Etelä-Karjalan kuntien kanssa koordinoitun ja avoimen järjestöjen tukemisen mallin, johon sisältyy myös yhdyspinnoilla olevien toimintavastuiden selventäminen pitkäjänteisen avustustoiminnan ja siten järjestötoiminnan takaamiseksi.

Kehitämme yhteistyössä 3. sektorin toimijoiden kanssa järjestöavustusmallia avustuskriteereiltään ja hakuprosessiltaan entistä toimivammaksi. Vahvistamme avustuskäytäntöjen ennakoitavuutta mm. kumppanuusavustusmallia käyttäen. Innovaatioavustuksella tuetaan uusia yhteistyömalleja, joiden vaikuttavuutta ja kehittymistä arvioidaan yhdessä.

Kehitämme yhteistyössä 3. sektorin toimijoiden kanssa vaikuttavuusperusteista toimintaa ja pyrimme yhdessä sopimaan parhaista tavoitteista vuosikohtaisesti.

Lähdemme ennakkoluulottomasti etsimään uusia ja nykyistä laajempia yhteistyömalleja palveluiden järjestämisessä sellaisessa toiminnassa, joka tukee terveyden edistämistä, ennaltaehkäiseviä palveluita sekä hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa.

Järjestöyhteistyön etenemisen askeleet

Järjestöyhteistyön tilannekuva haltuun ja järjestöyhteistyön tiekartan toimeenpanosuunnitelma

Sisäinen sidosryhmäkartoitus - kysely esihenkilöille:

ketkä ovat keskeiset järjestöyhteistyökumppanit ja mikä on niiden linkitys hyvinvointialueen palvelutuotantoon

Työpaja järjestöille 4.6.2024:

Mitkä ovat järjestöyhteistyökumppanien odotukset, toiveet, mahdolliset uudet avaukset

Vuoropuhelu ja toimintamallit hyvinvointialueen palvelutuotannon ja järjestöyhteistyön toteuttamiselle

Luodaan selkeät toimintamallit hyvinvointialueen palvelutuotannon ja järjestöyhteistyön toteuttamiselle

Kehitetään Etelä-Karjalan järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytää yhdessä hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen vuoropuhelun foorumina

Järjestöyhteistyön asiakirja yhteistyössä järjestöjen kanssa

Järjestöavustusmallin kehittäminen yhdessä järjestöjen kanssa

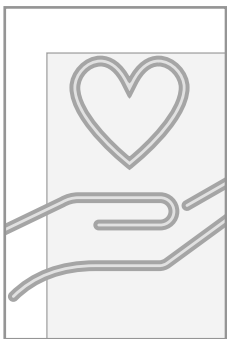
Arvioidaan avustusperiaatteita ja hakuprosessia yhdessä järjestöjen kanssa ja arvioinnin pohjalta kehitetään järjestöavustusmallia

Selkiytetään kuntien ja hyvinvointialueen roolit yhdyspinnoilla toimivien järjestöjen tukemisessa.

Kehitetään järjestöyhteistyön vaikuttavuuden arviointia yhdessä

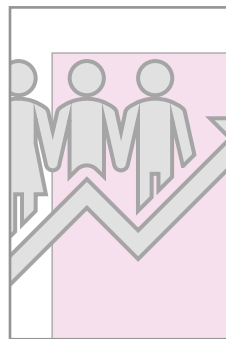


Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestöavustusmalli



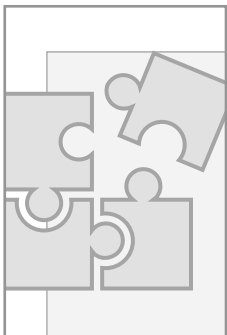
Toiminta-avustus

- Vuosittain jaettava avustus
- Lyhytkestoinen toiminta, kuten uuden tai yksittäisten toimintojen / palvelujen tukemien tai käynnistäminen.
- Hakijalta ei edellytetä taustalle muuta rahoitusta.
- Kohdistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kärkiin.



Kumppanuusavustus

- Painottuu ammatillisen perustoiminnan tukemiseen
- STEA, ESR, OKM, THL tai STM avustuksen saajat, toimii täydentävänä rahoituksena
- Tavoitteena pidempi avustusjakso



Innovaatoraha

- Vasta äkilliseen ajankohtaiseen toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa ilmenneeseen muutokseen
- Innovaatorahaa myönnetään samaan toimintaan vain kerran.
- Hyvinvointialue avaa innovaatorahan haun tarvittaessa.



Aiesopimus

- Hyvinvointialue voi tukea yhdistyksiä/ järjestöjä esim. rahoituksen hakemisessa aiesopimuksella.
- Ei rahaa vaan yhteistyötä ja kumppanuutta
- Aiesopimukset käsitellään hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmässä (HYTE-ohry) 2 x vuosi (toukokuu ja elokuu).

Kumppanuusavustusvalmisteluprosessi vuonna 2024





Yhteinen vaikutusten ennakkoarviointi vahvistaa kumppanuutta ja sitouttaa yhteistyöhön

- Kumppanuusavustusvalmistelussa moninäkökulmainen arviointi järjestön ja palvelutuotannon näkökulmista. Toiminnan vaikutusten tarkastelu yhdessä asukkaan/asiakkaan/ihmisen, talouden, henkilöstön, organisaation yms. näkökulmista. Tavoitteena aito vuoropuhelu.
- Samalla vahvistetaan järjestötoiminnan tuntemista ja näkyväksi tekemistä Ekhvan organisaatiossa. Monen esihenkilön osalta tuotu esiin *"en ymmärtänytkään mitä kaikkea te teette tai miten laajaa toimintanne on"*
- Tavoitteena myös resurssien täydentävyys ja kumppanuuden vahvistaminen
- Järjestöiltä saatu palaute *"poikkeuksellisen hieno kokemus"*



Panostuksen vaikutuksia pitkällä aikavälillä

- Ekhva:lla ei itsellään ole mahdollisuutta toteuttaa vastaavaa palvelua, täydentää palveluvalikkoa
- Ehkäisee palvelutarpeen kasvua
- Ennalta ehkäisevään toimintaan panostaminen siirtää palvelutarvetta myöhemmäksi ja vähentää raskaampien palvelujen tarvetta
- Sujuvoittaa asiakasohjausta, vähentää yhteydenottoja Ekhva:n ammattilaisiin
- Vapauttaa Ekhva:n ammattilaisten resurssia
- Asiakkaan/potilaan kokema terveys- ja hyvinvointihyöty (mm. elämänlaatu, toimintakyky)
- Kumppanuusavustukset ovat täydentävää julkista rahoitusta ammattimaisesti toimiville järjestöille. Pienellä panostuksella varmistetaan merkittävän rahoituksen kanavoituminen alueemme asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä sairauksien ennalta ehkäisyyn.



Tarvitaan yhteistä ennakoivaa tulevaisuustyötä

- Etelä-Karjalan maakunnallinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä on nostanut esiin huolensa järjestötoiminnan tulevaisuudesta Etelä-Karjalassa:
 - Syksyllä 2024 järjestetään Etelä-Karjalassa yhteinen järjestöjen toimintaedellytysten turvaamista ja vapaaehtoistoiminnan tulevaisuutta käsittelevä seminaari yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, Etelä-Karjalan liiton, järjestöjen, seurakunnan ja oppilaitosten kanssa.
 - Seminaarissa käsitellään myös järjestöjen tulevaisuuden rahoituskysymyksiä:
 - Osana tätä kunnat ja hyvinvointialue tarkastelevat omia järjestöjen avustuskriteereitään (missä on pullonkauloja)

Kiitos!